

Zgornje Luše, pisatelj; 55 let: Matija Bradaska iz Lučen, slikar; Luka Lavtar iz Železnikov, metodik računskega pouka; Luka Pintar s Hotavelj, jezikoslovec in slovstveni zgodovinar; 65 let: Alojz Šubic iz Poljan, slikar; 80 let: Jurij Šubic iz Poljan, slikar; 90 let: Ludvik Grbec iz Škofje Loke, prvi okulist na Kranjskem.

JUBILEJI — 80-letnika: Anton Kržišnik iz Podobena, politični delavec; Lovro Planina iz Škofje Loke, sodelavec Loškega muzeja; **75-letnika:** Anton Homan iz Škofje Loke, strokovni pisatelj, montanist; Srečo Žumer iz Železnikov, organizator krščansko socialističnega delavstva; **70-letnik:** Gasilsko društvo Stara Loka; Maks Miklavčič iz Gorenjih Ravni, zgodovinar in arhivar; **65-letnika:** Tina Kobe-Grošelj iz Dobja, strokovna pisateljica, zdravnica; Niko Žumer iz Železnikov, gospodarski in muzejski delavec; **60-letniki:** Tone Polenec iz Pušala, strokovni pisatelj, biolog; Ivan Sedej z Dobračeve, slikar samouk; Boris Ziherl, po rodbini Ločan, sociolog in filozof; **55-letnika:** Franc Debevec iz Železnikov, strokovni pisatelj, ortoped; Niko Kavčič iz Škofje Loke, politični in gospodarski delavec; **50-letnik:** Emilijan Cevc iz Kamnika, umetnostni zgodovinar in sodelavec Loških razgledov.

F. P.

OBČNI ZBOR MUZEJSKEGA DRUŠTVA V ŠKOFJI LOKI

Občni zbor Muzejskega društva se je pričel ob desetih v nedeljo 11. oktobra 1970 v galerijski dvorani. Udeležencev je bilo okoli 90 do 100.

Predsednik dr. Pavle Blaznik je pozdravil navzoče člane in se spomnil umrlih članov: Fani Gregorc, poštne uradnice v p., ing. Matevža Hafnerja, bivšega direktorja jeseniške železarnе, invalida Andreja Ravniharja, mlinarja v p. Andreja Simončiča in akademika, slikarja Gajmira Antona Kosa, čigar rod je izšel z loškega ozemlja. Vdova Franciška Kos je poklonila muzeju možev avtoportret, kakor je pokojnik to določil. Umrle smo počastili z enominutnim molkom.

Opravičili so se: Vladimir Pivk z Dobračeve, Ciril Zupanc iz Nove Gorice in prof. Boris Ziherl iz Ljubljane, Geografsko društvo Slovenije je poslalo pozdravno pismo. Dr. Blaznik je posebej pozdravil navzoče funkcionarje, zveznega poslanca Svetka Kobala, pomočnika sekretarja za prosveto in kulturo dr. Branka Berčiča, zastopnika Zgodovinskega društva za Slovenijo dr. Franceta Škerla in

podpredsednika SO Škofja Loka, gimnazijskega ravnatelja Lojzeta Malovrha. Po soglasnem sprejemu predlaganega dnevnega reda so sledila poročila odbornikov.

Poročilo predsednika

(Poroča dr. Pavle Blaznik)

Delovanje MD je bilo tudi v zadnji dveletni poslovni dobi zelo razgibano. Kot vsa leta razen v vojnem času se je odbor redno sestajal na mesečnih sejah, kjer je obravnaval vprašanja, ki se tičejo neposredno muzejske dejavnosti, hkrati je pa kot predstavnik društva, ki uživa v javnosti določen ugled, iniciativno posegal tudi na mnoga druga področja.

Kot strokovni posvetovalni organ uprave Loškega muzeja je društveni odbor stal trdno ob strani delovnemu kolektivu muzeja, mu dajal iniciative in priporočila ter v želji, da bi muzej čimbolj vsestransko napredoval, večkrat tudi kritično zasledoval njegovo delo.

Na iniciativo odbora MD se Škofja Loka dostojno pripravlja na proslavo tisočletnice loškega gospodarstva 1973. V okviru te proslave naj bi bila opravljena dela, ki ne bi služila le sami proslavi, marveč bi bila trajnega pomena. V ta namen je bil formiran odbor, ki mu predseduje predsednik občinske skupščine. V okviru odbora deluje devet delovnih skupin, ki naj bi v skladu s programom do 1973 realizirale na posamezna leta porazdeljene naloge. Muzejski delavci smo predvsem pritegnjeni k skupini za znanost in publikacije, ki naj bi izdelala vrsto vodnikov po loškem ozemlju, ter k skupini za spomeniško varstvo, ki naj bi staro mestno jedro čimbolj približala stari podobi.

Priprave za proslavo loške tisočletnice so bile odboru MD dobrodošel povod za še večjo povezanost s podeželjem prek muzejskih podružnic.

Pred leti ustanovljena podružnica v Železnikih se je do danes že močno uveljavila. Če sem na zadnjem občnem zboru poročal o ustanovitvi stalne zbirke o gozdnem in lesnem gospodarstvu, lahko letos z veseljem ugotavljam, da teče delo v Železnikih še naprej točno po programu. Tako smo lani odprli novo zbirko, ki izredno nazorno predstavlja fužinarstvo v dolini. Pododbor se more pohvaliti s takimi uspehi pač spričo načina dela, ki je izrazilo društveno in torej plod nesebičnega žrtvovanja. Obe zbirki sta nameščeni v Plavčevi hiši, ki jo je občinska skupščina odkupila za muzej.

Posrečena akcija v Železnikih je opogumila odbor MD, da se je lotil tudi Žirov. Tako je prišlo v Žireh na našo ini-

ciativo do širšega sestanka, ki so se ga udeležili mimo nekaterih odbornikov MD ter predsednika in podpredsednika občinske skupščine Škofja Loka domačini iz vrst ondotnega javnega in kulturnega življenja. Na sestanku je bil iz vrst domačinov izvoljen iniciativni odbor, ki se je kmalu nato formiral v pododbor žirovske podružnice MD v Škofji Loki. Na sestanku je bilo sklenjeno, naj bi v Zireh sčasoma uredili muzejsko zbirko, ki naj bi predstavljala dve ondotni specifični dejavnosti, čevljarstvo in čipkarstvo. Pobuda je zelo dobro odmevala pri tovarni Alpina, ki je obljubila svojo pomoč tako v materialu kot tudi glede propagande prek svojega glasila. Poskrbljeno je tudi za prostor v stari šoli, kjer se stanovanja postopno izpraznjujejo.

Sodelovanje z obema podružnicama je zelo tesno, saj se njuni zastopniki redno udeležujejo mesečnih sej odbora MD.

Med nalogami, ki se tičejo izključno MD, je skrb za izdajanje *Loških razgledov*. Od zadnjega občnega zbora sta izšla nadaljnja dva zvezka, XV. in XVI. Rokopisi za nov XVII. zbornik so že v tiskarni. Obseg zadnjega letnika, ki je prekosil vse dotedanje, kaže, da glede prispevkov nismo v zadregi, pestra vsebina pa privlačuje naročnike v taki meri, da smo lahko dvignili naklado na 1200. Želeti je, da bi LR s svojim rednim izhajanjem in s svojo kvaliteto našli pri naročnikih še večji odmev, saj prav gotovo daleč prednjačijo pred vsemi podobnimi publikacijami v republiki. Redno izhajanje omogoča v finančnem pogledu tako občinska skupščina v Škofji Loki kot vrsta delovnih kolektivov, ki smo jim dolžni veliko zahvalo. Vse priznanje gre seveda številnim nesebičnim sodelavcem, zlasti pa glavnemu uredniku, podpredsedniku MD prof. Planini, ki ga ni strah ne truda ne časa; na njegovih ramenih ni samo glavno uredništvo, saj opravlja z izredno natančnostjo težaško delo od ko- rektur do pritiskanja kljuk pri podjetjih.

Povezavi s članstvom in popularizaciji muzejske misli služijo mimo LR tudi *muzejski izleti*, ki se jih udeležuje vedno več preprostih ljudi in jih strokovno silno skrbno vodi prof. Planina, zbiranje udeležencev ima pa na skrbi Lovro Planina. V letu 1969 so bili organizirani trije izleti. Prvi je vodil izletnike v severni del Hrvatskega Zagorja in vzhodnega Podravja; ogledali so si med drugim muzejske zbirke na gradu Trakošan in na Ptujju. Drug izlet je bil usmerjen v Režijo, kjer so udeleženci mnogo slišali o kanalskih in rezijskih Slovencih. Na tretjem izletu so loški muzealci obiskali ko-

roške Slovence in se povzpeli prav do Dječš na severni narodnostni meji. Tudi letos so bili v načrtu trije muzejski izleti. Na prvem je udeležence pot vodila v Gorski Kotar in dalje na Reko, kjer so si ogledali ondotni muzej. Druga dva izleta sta zaradi bolezni prof. Planine žal odpadla.

MD je bilo ves čas tesno povezano z *loškim arhivom*, ki je sicer samostojna ustanova, a ima prostore na gradu. Odbor je vneto podpiral akcijo, da bi dobil arhiv spriču vse večjega dotoka arhivalij lastne prostore in to v nekdanji nunski kašči, kjer je ELRA izpraznila magazin. Prostore bi bilo seveda treba primerno adaptirati in poskrbeti, da bi bil arhiv ločen od drugih dejavnosti. Arhivu je treba posvetiti vso pozornost, saj je jasno, da brez urejenega arhiva ni misliti na znanstveno odkrivanje loške preteklosti.

Odborniki MD so prav tako sodelovali z *medobčinskim zavodom za spomeniško varstvo* in dajali pobudo in nasvete pri urejevanju starega mestnega jedra. Po načrtu bi bilo potrebno v celoti ugotoviti potek mestnega obzidja, ga po možnosti restavrirati, važnejšim kulturnim spomenikom pa oskrbeti kratak opis. Do 1973 naj bi lastniki hiš uredili fasade in lo- kale po načrtu, ki ga bo izdelal zavod.

Ko je lani Loški muzej obhajal 30-let- nico, je MD skupno z Loškim muzejem pripravilo na gradu proslavo. Ob številni udeležbi članstva je bila podana nadvse razveseljiva bilanca neumornega dela. Ko gledamo ponosni na prehojeno pot, se ne smemo vdajati samozadovoljstvu. Čakajo nas še ogromne naloge, saj je pred durmi tisočletnica loškega gospodarstva. Velikim nalogam bomo mogli biti kos le z vzajemnim delovanjem. Ko dajem priznanje in se zahvaljujem vsem poštrevovalnim sodelavcem pri MD, občinski skupščini v Škofji Loki in delovnim kolektivom, pričakujem, da bo isto sodelovanje živelo še dalje in tako dajalo tudi vnaprej bo- gate sadove.

Tajniško poročilo

(Poroča France Štukl)

Zadnji občni zbor MD je bil 7. 9. 1968. Novi odbor se je konstituiral takole: predsednik dr. Pavle Blaznik, podpredsednik prof. France Planina, tajnik dr. Branko Berčič, blagajnik Jože Krašovec, gospodar in upravnik LR Tine Kalan, za- pisnikar France Štukl, odborniki ing. Ivan Gorenc, prof. Marija Jamar-Legat, ing. arh. Tone Mlakar. Medobčinski za- vod za spomeniško varstvo je delegiral v odbor konservatorja Milana Železnika,

pododbor Železniki Nika Zumra, sindikat prosvetnih delavcev prof. Rozko Tanko, ZB ravnatelja šole Franca Vidmarja, zastopnik Poljanske doline je bil zadnji čas Alfonz Zajec iz Žirov, po službenem položaju je član odbora ravnatelj muzeja Andrej Pavlovce. V nadzorni odbor so bili izvoljeni Evgen Burdych, Blaž Gortnar in Ivo Plestenjak.

Vseh sej društvenega odbora med obema občnima zboroma je bilo 23, praviloma smo imeli eno na mesec razen v času dopustov. Večina odbornikov in zastopniki pododborov iz Železnikov in Žirov so se sej redno udeleževali. Redno so prihajali na seje tudi člani nadzornega odbora, slabše pa so jih obiskovali delegirani predstavniki organizacij. S četrtka smo seje prestavili na petek popoldne. Zapisnikar je redno pisal zapisnike sej, odbor je zapisnike na sejah sproti odobral. Razpravljali smo največ o delu v muzeju, predvsem o ureditvi zbirke NOB, o delu pododborov in o Loških razgledih. Lani smo 31. avgusta slovesno proslavili 30-letnico Loškega muzeja. Dopoldanski program smo nadaljevali v Železnikih, kjer je pododbor pripravil slovesno odprtje prenovljene in povečane železarske in gozdno lesne zbirke v Plavčevi hiši, ki je v celoti postala muzejski objekt. Delo v Železnikih je navdušilo odbor matičnega društva, da je 20. maja 1970 organiziral v Žireh sestanek s kulturnimi in političnimi delavci Žirovc, na katerem so konstituirali pododbor muzejskega društva za Ziri. Ta je pričel z delom pri zbiranju predmetov. O njihovi problematiki bo pozneje poročal predstavnik pododbora za Ziri.

Loški razgledi redno izhajajo in to v povečanem obsegu. Prispevkov je vsako leto dovolj in tudi materialna plast izdaje je kolikor toliko urejena s podporo SO Škofja Loka in delovnih kolektivov.

Društvo redno spremlja spomeniško-varstvene zadeve na območju Škofje Loke. Skušali smo posredovati pri ureditvi razmer v spomeniško pomembnem Koširjevem mlinu in pri preselitvi kapucinske knjižnice, žal brez uspeha. Več naših odbornikov in članov je v odborih in komisijah za praznovanje 1000-letnice loškega gospostva.

Leta 1968 je bilo vpisanih 68 zunanjih in lastnih dopisov, leta 1969 49, letos pa do sedaj 21 dopisov. Relativno upadanje števila dopisov je zaradi sprotnega ukrepanja z osebnimi stiki odbornikov. Zaradi ustanovitve pododborov v Železnikih in Žireh bomo danes delno spremenili društvena pravila. Društvo ima tačas 3 čast-

ne, 8 ustanovnih in 620 rednih članov, skupaj torej 631 članov, od tega je 526 naročnikov Loških razgledov.

Blagajniško poročilo

(Poroča Jože Krašovec)

Od zadnjega občnega zbora dne 7. 9. 1968 do sedanjega je imelo Muzejsko društvo naslednje dohodke in izdatke.

Prejemki so bili:

	N din
vplačana članarina članov	5.582,37
za Loške razglede, dotacijo, najemnino in drugo	69.542,11
za oglase in inserate	62.043,55
prejemki skupaj	137.168,03
Izdatki pa so bili:	
za članarino	194,15
tiskarski stroški, manipulacijski stroški	42.146,15
honorarji, davek na honorarje, odpremnina, znamke in drugi stroški	60.863,45
prednakazilo tiskarni za LR št. XVII	27.000,00
izdatki skupaj	130.203,75
Po odbitku izdatkov znaša saldo blagajne	6.964,28

Za oglase v Loških razgledih dolgujejo naročniki kljub večkratnemu opominjanju še vedno znesek 2550,00 din, za kar smo jih spet opomnili.

Poročilo pododbora Železniki

(Poroča Jože Šmid)

Plemenita ideja o vrednotenju kulturno-zgodovinskih predmetov, dejstev in spomenikov je v Železnikih vzniknila v burnem predaprilskem času, tedaj, ko je življenje železnikarskega proletarca zahtevalo, da se izkoristi vsaka priložnost za iskanje vsakdanjega kruha, in tedaj, ko je padla tudi odločitev, da poderejo »turn« v Železnikih, katerega kamenje in železo bi pomenilo nekaj dni obstoja za marsikaterega prebivalca v središču Selške doline.

TedANJI tajnik prosvetnega društva tov. Blaž Gortnar in župan Železnikov tov. Niko Zumer sta umestno ukrepala in dossegla, da je ostal starodavni plavž ter tako storila prvi korak k zaščiti tehničnih spomenikov v Sloveniji.

Po vojni je železarsko tradicijo v Železnikih začela poudarjati in razvijati tovarna NIKO, ki je leta 1950 organizirala prvo obrtno razstavo z naslovom »Kovinarska dejavnost v Železnikih v preteklosti in sedanjosti«. Del te razstave je obiskovalce seznanil z zgodovinskimi raz-

vojem železarstva v Železnikih, drugi del pa z moderno kovinarsko predelovalno dejavnostjo. To je bil prvi zametek današnje muzejske zbirke. Pojavila se je misel, naj po razstavi dobi te predmete loški muzej. Spet so se našli odločni možje, ki so se v pravem trenutku zavedali, da je treba starine ohraniti in varovati doma kot dokaz o nekdanjem življenju kraja. Sledil je čas oklevanja, čas odobravanja in nasprotovanja. Leta 1964 pa se je sestala skupina zavzetih domačinov in članov muzejskega društva v Loki in je jasno nakazala smernice za nastanek muzejske zbirke v Železnikih. Ustanovili so pododbor loškega muzejskega društva. Z odkupom Plavčeve hiše za Loški muzej in njeno izročitvijo v upravljanje pododboru v Železnikih je zamisel dobila stvarno podlago.

Treba je bilo veliko naporov in navdušenja posameznih članov pododbora, da je muzejska zbirka dosegla tako obliko in vsebino, kakršno ima sedaj. Za realizacijo pododbornikovih načrtov so bili seveda potrebni pomembni prispevki delovnih organizacij naše doline in pa požrtvovalno delo tov. Nika Zumra, ki je bil iniciator zbirke, pogostokrat tudi stvarni realizator najpomembnejših eksponatov zbirke.

V pritličju Plavčeve hiše je razstava železarstva in rudarstva, ki obsega šest prostorov. V nadstropju je pokazano gozdno lesno gospodarstvo in domača obrt, med katero štejemo sodarstvo in čipkarstvo.

Pododbor je poskrbel tudi za organizacijo med prebivalstvom Selške doline in nabral 42 članov. Z zbiranjem in dotočkom članov naj se muzejska dejavnost širše zasidra in naj se ustvarijo boljši pogoji za vzdrževanje obstoječih spomenikov ter dopolnjevanje zbirke. Na nekaterih področjih bi bilo treba preiti od amaterskega dela k strokovnim prijemom, za kar pa je potrebna podpora širše družbene skupnosti in vsega članstva. Nedvomno je, da je muzejska zbirka pomemben činitelj za povzdigo kraja, ki naj Železnike uvrsti med opazna mesta naše ožje domovine. V ljudeh naj budi čustveni odnos do življenja in dela naših prednikov, mladini naj pokaže, kakšno je bilo življenje in delo nekoč, kar ji bo koristilo ne le pri pouku zgodovine ter spoznavanju narave in družbe, temveč tudi pri vrednotenju današnjega življenja.

Poglejmo si še delo našega pododbora v preteklem letu! Člani pododbora so se sestali na treh sejah in obravnavali dopolnjevanje zbirke, vprašanje članstva,

pokritje in vzdrževanje stavbe — Plavčeve hiše, razpečevanje Loških razgledov in pripravo ter izvedbo občnega zbora pododbora. Zelo pomembno je bilo osnovanje čipkarskega oddelka, ki je nastal po zaslugi nekaterih najagilnejših članov pododbora. Zelo dobro je bila rešena letos problematika strokovnega vodstva po zbirki. To nalogo prizadevno in vestno opravlja tov. Antonija Ramovš. Za razvoj zbirke je to posebno pomembno, ker je sedaj dana možnost, da si zbirko ogleda čim večje število obiskovalcev. V letošnjem letu jo je obiskalo okoli 2700 ljudi.

Da bi naše delo še bolj uspešno zazivel, je najvažnejše, da dosežemo trdnjšo povezavo z matičnim društvom in da nam tako kot doslej pomaga tudi skupščina občine Škofja Loka.

Poročilo pododbora Žiri.

(Poroča Alfonz Zajec)

Doletela me je dolžnost podati poročilo pododbora muzejskega društva v Žireh, katerega ustanovitveni sestanek je bil 20. maja letos v prostoru krajevnega urada v Žireh. Tega dne smo se zbrali k razgovoru poleg predstavnikov našega kraja še predsednik Muzejskega društva Dr. P. Blaznik, podpredsednik prof. Franc Planina, ravnatelj muzeja prof. Andrej Pavlovec, od političnih organizacij pa predsednik občine Zdravko Krvina, podpredsednik Lojze Malovrh, Andrej Bolčina in Milan Žakelj. Po daljšem živahnem pogovoru je prišlo do sklepa, da je dozorel čas in da so dani pogoji za ustanovitev podružnice v Žireh v sklopu z loškim muzejem. Naloga in cilj te podružnice pa je, naj bi se pripravili in javnosti odprli zbirki: začetek in razvoj čevljarstva in čipkarstva v Žireh, vse skupaj pa popestrili s slikami žirovskih samoukov. Ti dve zbirki bi bili najbolj primerni, da dobita zasluženno mesto v Žireh, Žiri same pa z zbirko poleg zgodovinske vrednosti še turistično privlačnost.

Izbrani čas ustanovitvenega sestanka je bil ravno pravšen, tako da je pododbor takoj dobil v varstvo in uporabo dva izpraznjena prostora v tako imenovani Stari šoli, kjer naj bi se še v nekaterih drugih prostorih namestili stalni zbirki. V ta prostor že zbiramo predmete, ki jih marljivi zbiralci zasledijo po hišah bivših čevljarških mojstrov ali pri zadružnikih. Obžalovati je, da se to ni zgodilo vsaj deset let prej, saj bi bilo takrat najti dosti več. Kljub temu bomo skušali zbrati čim več uporabnega blaga, ki bo po

skrbni izbiri zadostovalo za razumljiv prikaz razvoja čevljarstva. Glede čipkarske zbirke je omembe vredno to, da (vsaj po obljubi) dobimo od Mlakarjeve, dolgoletne risarke, bogato zbirko vzorcev. Iz teh bo možno izbrati in dati v delo čipkaricam, katere so kos zahtevnejšim primerkom. Seveda je vse to spet zvezano s stroški. Za začetek smo se za pomoč zatekli k podjetjem. Brez uspeha ne. Sedaj imamo za sproti novi tisoč na razpolago, vendar je to skoraj nič, ako hočemo, da bi urejeno zbirko že videli leta 1973 ob tisočletnici Škofje Loke. Taka je namreč želja in cilj vseh članov pododbora v Žireh, ki šteje danes dvajset članov, ter menim, da je taka želja tudi vaša, zato pričakujemo od vas vseh vso moralno podporo, od denarnikov pa materialno pomoč za uresničitev zastavljenih nalog.

Poročilo ravnatelja muzeja
(Poroča Andrej Pavlovce)

V poročilu na zadnjem občnem zboru in v podatkih, ki sem jih nanizal ob 30-letnici muzeja, smo lahko sledili težavam, ki so spremljale muzej. Omenili smo tudi muzejski program, katerega smo osvojili za 1000-letnico Škofje Loke, ki predstavlja danes tudi program muzeja in nasploh muzejske dejavnosti v ustanavljajoči se kulturni skupnosti. Pri poročanju za leto 1969 pa moremo leto 1969 šteti med leta, ko se stanje, kakršnega smo opisovali v prejšnjih poročilih, popravlja, tako da moremo govoriti že o nekaterih uspehih. O tem govore preurejene zbirke v etnografskem in splošno kulturnozgodovinskem oddelku, razstave v galeriji, medtem ko je največja naloga, ki smo si jo zadali — ureditev oddelka NOB — morala počakati na boljše čase. Kritike, ki jih slišimo na ta račun, so povsem umestne, toda namesto da bi se vse sile združile v obnovo zbirke v Loškem muzeju, so se vsi muzejski delavci morali usmeriti v urejevanje muzejske zbirke narodnega heroja Jožeta Gregorčiča v vojašnici na Partizanski cesti v Škofji Loki. Ta spominska zbirka je sicer naš oddelek, vendar če kritično pregledamo njen nastanek, moramo ugotoviti, da je zahtevala takšno višino sredstev, s katero bi lahko uredili naš oddelek NOB, za katerega smo imeli odobreno petkrat manjšo vsoto. Edino upanje, ki je ob delu za spominski muzej narodnega heroja Jožeta Gregorčiča bilo pozitivno, je bilo upanje, da se ekipa, ki je sodelovala, preusmeri in sodeluje tudi pri oddelku NOB. Na žalost pa se je tudi to upanje izjalovilo in obstali smo pred ne-

rešeno nalogo. Včasih je ob neizpolnjevanju nalog težko govoriti, se opravičevati, toda v primeru oddelka NOB moram pokazati tudi na dejstva, ki poleg nezadostnih sredstev igrajo še veliko večjo vlogo. Že v prejšnjih poročilih smo se srečavali z zahtevo po strokovnem kadru, predvsem želimo pridobiti kustosa za novejšo zgodovino NOB. Naloga tega bi bila že zdaj ureditev stalne zbirke, o kateri je toliko govora, po ureditvi te pa bi se moral posvetiti raziskovalnemu delu, ki bi se kazalo v specializiranih razstavah na temo NOB. Te izsledke pa bi bilo mogoče sproti vključevati v stalno razstavo in tako izpopolnjevati zbirko NOB.

Današnje stanje pa je tako, da se z oddelkom NOB ukvarjata občasno umetnostni zgodovinar in preparator. Ker nista strokovnjaka za področje zgodovine NOB, je jasno, da se še vnaprej lahko vprašujemo o strokovni urejenosti bodoče zbirke. Zato pa smo se odločili, da jo bomo postavili po starem ureditvenem konceptu, če nam ne bo uspelo vsaj honorarno pritegniti strokovnjaka za to področje. Druga stran je čisto muzeološka, estetska in likovna ureditev tega oddelka, kjer pa so skoro vse predvidene stvari naročene in v delu. Omenil bom samo sliko poljsane vstaje, ponazorilo sliko in skico dražgoške bitke, opremo razstavnih panojev, prikaz kurirskih poti, streljanje talcev in drugo. Toliko o tem zares perečem vprašanju in hkrati še enkrat ponavljam, ko bo zbirka urejena — predvidoma za občinski praznik 1971 — bo sicer urejena za obiskovalce, delo na zgodovini NOB in novejši zgodovini pa bo stalo vse dotlej, dokler ne bo muzej dobil kustosa, kvalificirano moč za to stroko.

Ne samo ob oddelku NOB, ampak tudi pri drugem delu se čuti pomanjkanje strokovnega kadra, da omenim samo področje arheologije, ki je pred leti že zaživela, izkopavali smo na Lubniku, sondirali gomile v Godeških dobravah, zdaj, ko je Kidričev sklad razpisal veliko raziskovanje srednjega veka, pa bo vsa ta akcija šla mimo, če se ne bodo zavzele druge ustanove za delo na našem ozemlju. Zato ponavljam tisto ugotovitev, ki smo jo že tolikokrat slišali: v zadnjem desetletju se je osebje Loškega muzeja zožilo na minimum. Predvideno delo za 1000-letnico Loke in za program dela v bodoči kulturni skupnosti pa se je povečalo. Kakšen je ta program, smo slišali in zapisali že ob tridesetletnici muzeja. Uresničitev tega programa bi Loški muzej postavila v sam vrh kulturnega življenja Loke in utrdil bi si primat, ki

ga uživa v slovenski kulturni javnosti. Upam, da bo muzej to tudi dosegel, saj se mu odpira možnost s programom Muzejskega društva, ki si je zadalo nalogo, da poleg pododbora v Železnikih in njegove zbirke osnuje zbirko čevljarstva in čipkarstva v Zireh, kjer že deluje letos ustanovljeni pododbor. Tako muzej dejansko sledi zamislim muzejskega društva in prevzema v svoje področje zbirke izven Škofje Loke. Vse to povečuje zanimanje za muzej in za muzejsko dejavnost, k temu pripomorejo tudi občasne spremembe zbirk v samem muzeju na gradu, razstave in prireditve, kakršna je Groharjeva slikarska kolonija in Mala Groharjeva kolonija, v kateri sodelujejo poleg učencev slovenskih osnovnih šol tudi učenci iz drugih republik.

Menim, da iz leta v leto naraščajoče število obiskovalcev potrjuje politiko muzeja, ki s stalnim spreminjanjem zbirk ustvarja zanimanje za muzej in živ stik z občinstvom. Struktura obiskovalcev, če jih delimo na posameznike in na tiste obiskovalce, ki obiščejo muzej v skupinah, je že nekaj let nespremenjena in porazdeljena na polovico. Tako je v letu 1968 obiskalo muzej brez obiska v galeriji 12.045 posameznikov in 10.145 skupinskih obiskov ali skupaj 22.190 obiskovalcev. Od tega je bilo 1274 tujcev. V letu 1969 pa je bilo 11.320 posameznikov in 11.839 skupinskih obiskov ali skupaj 23.159 in od tega 1431 tujcev.

Ker smo že pri številkah, bi k pregledu števila obiskovalcev rad dodal še razmerja med funkcionalnimi, za dejavnost tako potrebnimi sredstvi in med stroški za operativne izdatke ter med osebnimi dohodki. Izdatki za funkcionalno dejavnost so se v letu 1969 dvignili na 22,52 % od 15,17 %, kolikor jih je bilo v letu 1968. Operativni izdatki so se zmanjšali od 23,42 % v letu 1968 na 17,26 % v letu 1969, stroški za osebne izdatke pa so se od 61,41 % v letu 1968 zmanjšali na 60,22 odstotka. S temi razmerji pa smo se približali razmerjem, ki jih bo uzakonila tudi bodoča kulturna skupnost, in bomo v novi način financiranja prešli brez bolečih posegov in ne da bi trpelo delo. Čeprav se je odstotek v celotni gmoti občinskega proračuna za muzej ustalil in je dejansko na nivoju izpred petih let, pa nas kulturna skupnost s svojo ustaljeno in prožno sistematično financiranja podpira v upanju, da bo mogoče vse zadane naloge uresničiti, da nam ne bo treba več prodajati muzejskih prostorov in zbirk raznim filmskim ekipam. Končujem z vedrim pogledom v bodočnost, posebno sedaj, ko je razumevanje s strani

občinske skupščine za naše skupno delo takšno, kakršnega bi si lahko želeli vsi muzeji.

Po poročilih je dr. Blaznik odprl debato. Dr. Škerl je v imenu Zgodovinskega društva za Slovenijo, čigar član je naše društvo, pozdravil naš občni zbor in nam zaželel še dosti uspehov. Sporočil je, da bo prihodnje zborovanje zgodovinarjev v Škofji Loki in bo posvečeno tisočletnici loškega gospodstva. Dr. Blaznik se je za bodrilne misli zahvalil. Prof. Planina je pojasnil stanje Loških razgledov in povedal, kako pisana bo letošnja številka. Uredništvo je imelo v načrtu, da bo povišalo avtorske honorarje, ki so pol nižji kot pri drugih podobnih zbornikih ali revijah. Vendar to najbrž ne bo mogoče kljub podvojitvi taks za oglase in občinske dotacije, ker bomo ves višek porabili za povečane stroške s tiskom. Dr. Blaznik se je uredniku zahvalil za njegovo prizadevnost.

Član in prijatelj društva Božo Račič je sporočil, da je njegova zbirka slik o čipkarskih tečajih nekdanejega Drž. osrednjega zavoda za žensko domačo obrt na voljo za preslikanje za muzej. Dr. Blaznik se mu je za prijaznost zahvalil in zaključil razgovor.

Poročilo nadzornega odbora (Poroča Ivo Plestenjak)

Na zadnjem občnem zboru so bili izvoljeni za člane nadzornega odbora: Ivo Plestenjak, Blaž Gortnar in Evgen Burdych.

Člana Ivo Plestenjak in Blaž Gortnar sta pregledala društveno stanje. Ugotovila sta, da je blagajnik pravilno vodil blagajniško knjigo, da je dokumentacija pravilna ter da se finančni rezultat ujema z zadnjim izpisom in z gotovino.

Delno sta pregledala tudi seznam Muzejskega društva ter kartoteko Loških razgledov. Ugotovila sta, da je zaradi odhoda tov. Grošlja nujno potrebno, da prevzame vodenje seznama članov Muzejskega društva ter kartoteko Loških razgledov za to odgovorna oseba, ki naj bi te sezname, posebno pa kartoteko Loških razgledov dopolnila in izpopolnila. Prav posebno pozornost pa je posvečati vpisu novih članov društva ter ekspeditu Loških razgledov.

Nadzorni odbor je bil, vedno z enim ali dvema članoma pri sejah upravnega odbora ter tako spremljal vsa dogajanja v društvu.

Za dosedanjí upravni odbor predlagata razrešnico s pohvalo.

Občni zbor je predlog o razrešnici z aplavzom sprejel.

Volitve:

Listo za novi odbor je predlagal Blaž Gortnar iz Železnikov, i. s.: dr. Pavleta Blaznika za predsednika, v odbor pa dr. Branka Berčiča, ing. Rajka Branka, prof. Jejo Jamar-Legat, Tineta Kalana, Jožeta Krašovca, prof. Janka Kreka, sodnika Dušana Ogrizka, prof. Franceta Planina in prof. Franceta Štukla. Zbor je našete enoglasno potrdil.

V nadzorni odbor je Andrej Pavlovec predlagal Iva Plestenjaka, Evgena Burdycha in Janeza Sedeja iz Žirov. Tudi ta predlog je bil soglasno sprejet.

Sprememba pravil:

Prof. Planina je pojasnil, da je treba zaradi poslovanja pododborov spremeniti pravila tako, da bodo, čeprav povezani z muzejskim matičnim društvom, vendar samostojni v poslovanju z banko. Zato je predlagal naslednje spremembe:

Čl. 2, Namen društva

Dostavi se: *Društvo ustanavlja po potrebi in možnostih pododbore, ki na svojem območju delajo za namen društva in prirejajo lokalne muzejske zbirke. Pododbori so pravne osebe in imajo svoja pravila, ki jih po soglasju društvenega odbora potrdi občni zbor pododborov.*

Čl. 9, Občni zbor

Pri točki 1 se za besedilom redno odobrovo poročilo dostavi in poročilo pododborov.

Čl. 10, Društveni odbor

Namesto besedila v 1. odstavku »V odbor imenujejo svojega predstavnika društveni pododbor v Železnikih, do ustanovitve pododborov v Poljanski dolini tamkajšnja turistična društva« se postavi: *V odbor imenujejo svoje predstavnike društveni pododbori...*

Čl. 12, Nadzorni odbor

Na koncu se dostavi: *Po naročilu društvenega odbora in po dogovoru s pododbori pregledajo tudi poslovanje pododborov.*

Predlagane spremembe je utemeljil še ravnatelj Andrej Pavlovec, nakar je občni zbor spremembe soglasno sprejel.

Razno:

Ravnatelj gimnazije Lojze Malovrh je kot podpredsednik v imenu občine zaželel, da bi muzejsko društvo usmerjalo svoje delo v praznovanje tisočletnice loškega gospostva in se zahvalil odboru za dosedanje delo.

Po zaključenem občnem zboru je ing. Rajko Brank predaval o turističnih zanimivostih krajev. Predvajanje je pojasnjevala množica diapozitivov in na trak posnet govor in glasba.

ČLANI MUZEJSKEGA DRUŠTVA IN NAROČNIKI LOŠKIH RAZGLEDOV

Častni člani:

- * Kos dr. Milko, Ljubljana
- * Planina Lovro, Blaževa ul. 6
- * Sink Števo, Poljanska c.

Ustanovni člani:

- † Birolla Gvidon, Ljubljana
- † Burdych Oto st., Škofja Loka
- * Gorenjska predilnica, Trata
- * Jamar-Legat Jeja, Mestni trg 5
- * Kern dr. Frank, Cleveland ZDA
- * Loške tovarne hladilnikov, Šk. Loka
- * Rant dr. Jože, Ljubljana
- * Skupščina občine Logatec
- * Skupščina občine Škofja Loka
- * Sink Števo, Poljanska c.

Redni člani:

- * Ahačič ing. Janez, Partizanska 22
- * Ahačič Metka, Partizanska c. 22
- * Albreht Jože, Suška c.
- * Aleš Marija, Ljubljana
- * Alič Franc, Ptuj
- * Ambrožič Jožica, Partizanska c. 12
- * Anidžič Dušan, Groharjevo nas. 2
- * Arhar Iva, Solska ul. 3
- * Arhar Janez, Trnje 14
- * Audič Jože, Spod. trg 4
- * Ažbič Francka, Demšarjevo pr. 9
- * Ažman Peter, Partizanska c. 4
- * Barič Peter, Kidričeva 65
- * Bašin Peter, Mlinska ul. 11
- * Bavdaz Josef, Cuiba, Brasil
- * Bavdaž Slavka, Poljanska 14
- * Bavdaž Tone, Poljanska 14
- * Benedičič Anton, Železniki
- * Benedičič Mica, Železniki
- * Benedičič Minka, Sp. trg 4
- * Berce Janez, Poljane 38
- * Berčič dr. Branko, Groharjevo nas.
- * Berčič Janez, Železniki
- * Berčič Janko, Vincarje 17
- * Berčič Tončka, Stara Loka 52
- * Bergant Anka, Zminec 37
- * Bergant Marija, Florjan n. Zmincem
- * Bernik Janez, Jegorovo pr. 29
- * Bernik Janez, Mestni trg 6
- * Bernik Janko, Klobovsova 4
- * Bernik Jože, Cesta talcev 17
- * Bernik Jože, Mestni trg 6
- * Bernik Jože ml., Mestni trg 6
- * Bernik Julka, Puštal 12
- * Bernik dr. Karel, Žiri 115
- * Bernik Katarina, Mestni trg 6
- * Bernik Meta, Mestni trg
- * Bernik Mira, Sorška c. 3
- * Bernik Rajko, Puštal 12

* naročniki Loških razgledov